

TIM DEKKERS

HET KAN NIET WAAR ZIJN

VOETBALLEGENDE KRISTEN NYGAARD

TIM DEKKERS

**HET KAN
NIET
WAAR ZIJN**

VOETBALLEGENDE KRISTEN NYGAARD

VOETBAL INTERNATIONAL

Inhoud

Inleiding	9
Voorwoord Kees Kist	13
Proloog	17
1 De Deense jaren	19
2 Profvoetballer in Alkmaar	59
3 Op naar de top	99
4 Het Gouden AZ	139
5 Van Alkmaar naar Nîmes	177
6 Het ongeluk	219
7 De benefietwedstrijd	257
8 Leven in Nîmes	287
Lijst van geïnterviewde personen	325
De officiële wedstrijden bij AZ'67	327

Inleiding

Toen ik in 2011 begon als uitvoerend-producent van AZ TV wist ik al aardig wat van de Alkmaarse club. Als beginnend voetbaljournalist van dagblad Trouw had ik in het seizoen 1980/81 het Gouden AZ aan het werk gezien. Bijna onverslaanbaar was het elftal van Georg Kessler. Ik herinner me nog dat Nederland klaagde over het voetbal van de nieuwe kampioen uit Alkmaar: perfect, maar dodelijk saai. Kinnesinne, vonden ze bij AZ'67. Als voetballiefhebber volgde ik verder de dramatische ontknoping van het net-niet-seizoen 2006/07 en het bejubelde kampioenschap van 2009.

Ik kende AZ en zijn voormalige sterspelers. Maar ik was verbaasd dat in bijna alle gesprekken en in alle verhalen over het roemrijke verleden steeds één naam opdook: Kristen Nygaard. Dat de supporters de Deense middenvelder (363 wedstrijden voor AZ'67, 104 doelpunten) op handen droegen was bekend. Maar dat hij zó populair was? Nygaard is nog altijd voetbalgodin-Alkmaar. Niet één kwaad woord is er over hem te horen.

AZ TV maakte in 2011 en 2012 twee documentaires, waarin Nygaard een hoofdrol speelde. De eerste ging over het Gouden AZ van 1981; de tweede documentaire behandelde de benefietwedstrijd die voor Nygaard in augustus 1996 werd

ge-organiseerd. Voor beide documentaires sprak ik uitgebreid met Nygaard en zijn vrouw Chéro in het Zuid-Franse Nîmes en met voetballers en vrienden van weleer. Ik hoorde typische voetbalverhalen met leuke anekdotes. En ik hoorde aangrijpende verhalen over vriendschap, liefde, ruzie, ongeluk, wanhoop, vechten en eeuwig optimisme. Ik dacht: dit verhaal verdient het om opgeschreven te worden.

Een biografie dus. De titel was niet moeilijk te bedenken: *Het kan niet waar zijn*. Het is een uitdrukking die Kristen Nygaard te pas en te onpas gebruikt om zijn betoog kracht bij te zetten. Maar de titel staat ook symbool voor zijn leven:

* Het kan niet waar zijn dat Nygaard, een voetballertje uit de derde divisie, aanvoerder wordt van het Deense nationale team en op de Olympische Spelen uitkomt.

* Het kan niet waar zijn dat Nygaard met de kleine provincieclub AZ'67 Nederlands kampioen wordt, de KNVB Beker drie keer wint en de finale om de UEFA Cup haalt.

* Het kan niet waar zijn dat Nygaard een zwaar auto-ongeluk overleeft, hoewel dokters geen cent voor zijn kansen geven.

* Het kan niet waar zijn dat het AZ-stadion veertien jaar na zijn vertrek uit Alkmaar volloopt voor een benefietwedstrijd ter ere van Nygaard.

* Het kan niet waar zijn dat een mens met zo veel tegenslag en ellende de moed erin houdt en altijd positief blijft.

Het kan niet waar zijn. Voor het boek heb ik vele dagen intensief gesproken met Kristen Nygaard. Maar het geheugen van een mens kent zijn beperkingen. En zijn valkuilen. Wie weet er nog precies wat hij of zij 23 jaar geleden in een bepaalde maand heeft gedaan? Een herinnering die zeker lijkt, blijkt bij het checken van de feiten opeens onwaar te zijn. Het geheugen van een mens is per definitie onbetrouwbaar. Het geheugen van Kristen is daarnaast door zijn auto-ongeluk extra onbetrouwbaar.

Voor deze biografie interviewde ik daarom ruim veertig mensen: voetballers, trainers, (jeugd)vrienden, leden van de medische staf, familieleden, voormalige clubbestuurders en supporters. Hun verhalen en herinneringen geven een zo compleet mogelijk beeld van het leven van Kristen Nygaard. Dank dus aan degenen die aan deze biografie hebben meegewerkt. Dat geldt in het bijzonder voor de familie van Kristen in Denemarken en Frankrijk, die hun verschillen en onenigheid terzijde hebben geschoven om deze biografie tot stand te brengen.

Speciale dank aan Jons en Els Hensel, die als goede vrienden van Kristen hebben meegelezen en hun documentatie over de benefietwedstrijd beschikbaar hebben gesteld. Dank aan AZ-archivaris Jan Visser, die met zijn plakboeken, archief, kennis en contacten van onschatbare waarde is geweest. Hij maakte ook het overzicht van alle wedstrijden en doelpunten van Kristen bij AZ'67. Dank aan meezer Olaf Koopmans, die nauwgezet de

puntjes op de i zette. Dank aan mijn vriend Marc van den Broek, die meedacht, meeproduceerde, meereisde, meepraatte, vertaalde en meelas; zonder zijn inbreng was de biografie nooit zo goed gelukt. En natuurlijk dank aan Kristen en zijn vrouw Chéhérazade, die met hun gastvrijheid en openheid hun leven lieten ontrafelen, wat soms pijnlijk en emotioneel was.

Het kan niet waar zijn is geen boek over seks, drugs en rock-'n-roll. Het is een boek over het leven in al zijn facetten. Een ode aan een unieke voetballer: Kristen Nygaard.

Tim Dekkers
Najaar 2013

Voorwoord Kees Kist

In het betaalde voetbal maak je zelden vrienden voor het leven. Ik heb als spits bij SC Heerenveen, AZ'67, Paris Saint-Germain en weer AZ een legertje voetballers en trainers zien komen en gaan. Maar in de race naar roem en glorie denkt iedereen vooral aan zichzelf. Maar in mijn profleven heb ik één grote uitzondering meegemaakt: Kristen Nygaard.

Met Kristen, of Kris zoals ik hem altijd noem, heb ik van begin af aan een bijzondere band gehad. Dat begon al bij de familie Hottentot, het gastgezin in Alkmaar waar we begin 1973 samen logeerden. We hadden meteen een 'klik'. We ouwehoerden heel de tijd over voetbal. Ik leerde hem woordjes Nederlands en we vonden het heerlijk om na de training samen een broodje kaas te eten en melk te drinken, te midgetgolfen of te tennissen.

Kris was een schat van een jongen. Vriendelijk, sociaal bewogen, rustig, bescheiden. Hij was zeker geen watje, want hij kon ook heel koppig en boos zijn, maar dat duurde nooit lang. Hij kon verder goed mensen bespelen, zoals hij wilde. Binnen het kampioenselftal van AZ'67, een team met toch heel wat verschillende karakters, kon iedereen goed met hem opschieten. Ik weet van mezelf dat ik bij de supporters aardig populair was, maar Kris spande de kroon. Hij had voor elke fan tijd voor een

praatje, nooit was hij chagrijnig. Geen wonder dat de AZ-supporters hem nog altijd op handen dragen.

In het seizoen 1978/'79 werd ik Europees topscorer met 34 doelpunten en kreeg ik de Gouden Schoen. Ik overdrijf niet als ik zeg dat driekwart van die schoen te danken was aan Kris. We waren een gouden twee-eenheid: we hoefden elkaar alleen maar aan te kijken en we begrepen elkaar. Met zijn fantastische passes over twintig, dertig of veertig meter stuurde hij me altijd op maat weg. Ongelooflijk hoe hij de bal over zo'n afstand op de stropdas van een speler kon leggen. Hij was niet de snelste speler, maar zijn techniek, spelinzicht en slimheid waren ongevenaard. En nooit schelden op medespelers of scheidsrechter. Als je iets verkeerd had gedaan, of een kans had gemist, kwam hij naar je toe en legde hij een arm over je schouder. 'Volgende keer beter', zei-ie dan.

In 1982 scheidden onze wegen: hij ging voetballen in Nîmes, ik in Parijs. We zagen elkaar af en toe en ik vertelde hem altijd dat ik zijn passes miste. Zijn afschuwelijke ongeluk in 1994 heb ik als een mokerslag ervaren. Het is een godswonder dat hij er zo bovenop is gekomen. We bellen elkaar nog steeds regelmatig en dan is het altijd gelijk weer vertrouwd en gezellig. Kris is voor mij een vriend voor het leven. Ik weet zeker dat als ik in de problemen zou komen, ik bij hem zou kunnen aankloppen. En andersom zeker ook.

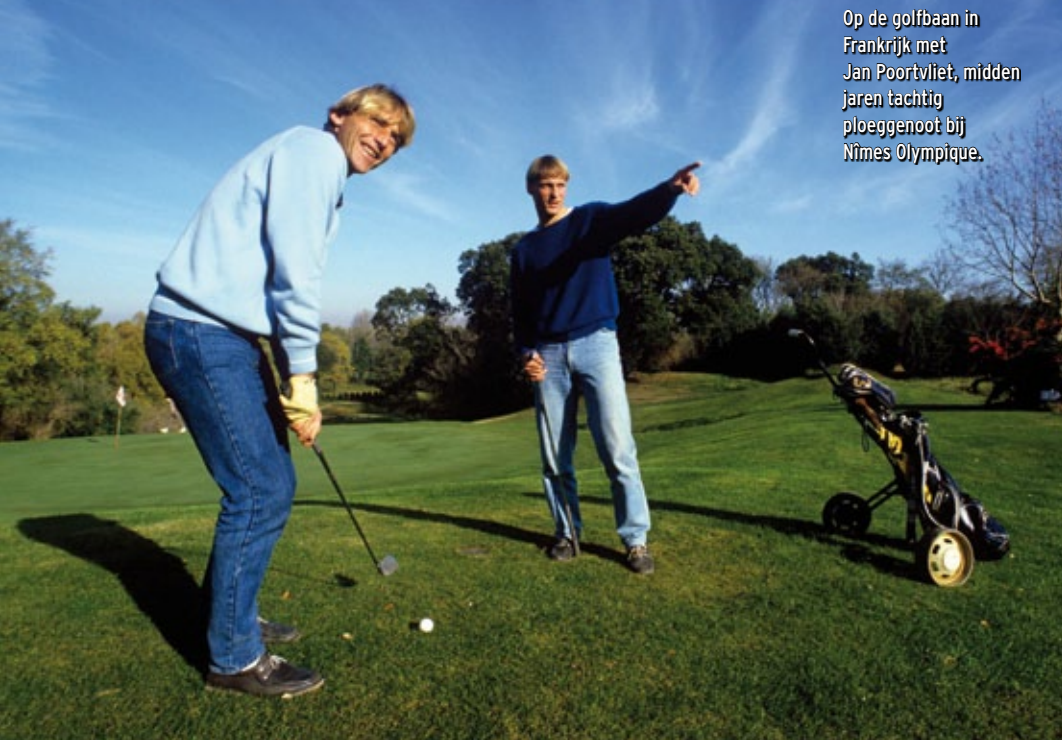
In duel met landgenoot
Henning Jensen tijdens
de met 3-1 gewonnen
bekerfinale in 1981
tegen Ajax. Rechts
Frank Rijkaard.

Na zijn eerste (en laatste) rode kaart tijdens AZ'67-SVV (5-0) op 14 augustus 1976. Scheidsrechter Louis Beukman krijgt er later een beetje spijt van.

Op de golfbaan in Frankrijk met Jan Poortvliet, midden jaren tachtig ploeggenoot bij Nîmes Olympique.

Op 1 mei 1994 viert de familie in Denemarken de geloofsbelijdenis van Camilla, hier tussen moeder Lone en vader Kristen in. Vier dagen later verandert hun leven dramatisch.

In duel met landgenoot
Henning Jensen tijdens
de met 3-1 gewonnen
bekerfinale in 1981
tegen Ajax. Rechts
Frank Rijkaard.

HET KAN NIET WAAR ZIJN

VOETBALLEGENDE KRISTEN NYGAARD

Kristen Nygaard is voor het Nederlandse voetbal een legende. Voor de AZ-fans is hij een eeuwige held. Van 1973 tot 1982 loodste de Deen met zijn magische linkerbeen AZ'67 naar de top van het Nederlandse en Europese voetbal. In 1994 raakte Nygaard in Frankrijk betrokken bij een bizar auto-ongeluk. De artsen gaven hem geen schijn van kans, maar zijn vechtlust en optimisme redden zijn leven. In *Het kan niet waar zijn* vertelt Kristen Nygaard voor het eerst zijn aangrijpende en inspirerende levensverhaal. Ook zijn familie, collega-voetballers, trainers en vrienden komen aan het woord. Een unieke biografie over een unieke voetballer.

JOHAN CRUIJFF:
**'Nygaard is een voorbeeld
voor alle mensen'**

voetbal
INTERNATIONAL